

ENERGIECOACHES In een nieuw besparingsproject krijgen 1.000 huishouders met vooral lage inkomens een display in bruikleen. En een energiecoach. Ernestine Elkenbracht van energieconsultancy Quintens begeleidt de proef.

Reint Beunk uit Hengelo leest aan zijn bureau zijn energiemeter uit.

Foto Raymond Rutting

Slimme meter werkt pas met slim scherm

Het zou een geweldige energie- en kostenbesparing opleveren, die verplichte energiemeter. Het liep anders. Een nieuwe poging dus.

Door Gerard Reijn

Boven, op zijn werkamer, zag Reint Beunk wat er gebeurde als zijn vrouw begon met koken. Beunk heeft al drie jaar een schermje onder het beeldscherm van zijn computer staan dat realtime toont hoeveel stroom hij verbruikt. Het was een openbaring. 'Telkens als ze een apparaat inschakelde, schoot het stroomverbruik omhoog.'

Door dat schermje vond Beunk, woonachtig in Hengelo, heel snel de grote stroomverbruikers in huis. Hij bespaarde er honderden euro's per jaar mee. Zijn grootste klapper? 'De staande schemerlamp. Daar zat een halogeenlamp in van 230 watt. Er zit wel een dimmer op, maar die maakt voor het verbruik niets uit. Die lamp heb ik omgebouwd voor led en gebruikt 95 procent minder stroom.'

Hooggespannen

Toen in 2015 de overheid besloot tot de introductie van de slimme energiemeter bij alle huishoudens, was energiebesparing de belangrijkste doelstelling. De verwachtingen waren hooggespannen. Als consumenten zagen hoe hun verbruik steeg en daalde, zouden ze vanzelf zuiniger worden. De regering becijferde dat invoering 3,3 miljard zou kosten (vooral voor netbeheerders). De opbrengsten werden becijferd op 4,1 miljard, waarvan een flink deel aan de consument zou toevallen. Die zou 3,5 procent, volgens sommige studies zelfs 6 procent op zijn energie kunnen besparen.

Maar dan moest de consument wel een beeldschermje hebben waarop

hij zijn verbruik kon zien. Netwerkbeheerders waren verplicht die meters aan te bieden, maar de aanschaf van zo'n beeldschermje werd aan 'de markt' overgelaten.

Mislukt

Tot nu toe is de operatie faliekant mislukt. Het Planbureau voor de Leefomgeving becijferde dat huishoudens met een slimme meter slechts 0,9 procent bespaarden op gas. De besparing op stroom was niet aan te tonen. Reden: er zijn bijna geen beeldschermjes in gebruik, want nauwelijks te koop. Apps zijn er wel, maar die geven zelden realtime-informatie. Slechts een enkele energiemaatschappij ging zelf actief de markt op met zo'n systeempje, zoals Eneco met zijn slimme thermostaat Toon, en Greenchoice met zijn app Boks.

Projecten waar de apparaatjes wel werden verspreid, bleken zeer succesvol. Zo bespaarden 147 huishoudens in Rotterdam gemiddeld 6 procent op hun energiegebruik toen netbeheerder Stedin hen op proef de apparaatjes gaf. Dat scheelde per huishouden 120 euro per jaar en spaarde 332 kilo CO₂ per huishouden uit.

Een consortium van bewoners-

organisaties en gemeenten gaat het opnieuw proberen. De gemeente Utrecht en huurdersorganisaties in Alphen aan den Rijn (Albanianae), Amsterdam (IWoon), Drenthe (MEVM) en de Achterhoek (Energie-loket) willen alsnog huishoudens aan zo'n display helpen. Woningcorporatie Delta Wonen in Zwolle, met bijna 15 duizend woningen, wil meedoen.

Het project wordt begeleid door Ernestine Elkenbracht van energieconsultancy Quintens. In december krijgen duizend huishoudens zo'n apparaatje. 'In wijken met veel lage inkomens. Het apparaatje is voorlopig in bruikleen.' De bewoners worden begeleid door 'energiecoaches'.

Quintens koos het apparaatje. Elkenbracht: 'We kregen drie aanbiedingen en twee daarvan hadden alleen een app. Dat wilden we niet, we wilden een eenvoudig apparaat, zodat ook mensen die niet handig zijn met internet en niet zo bezig zijn met energiebesparing, ook op hun energiegebruik kunnen bezuinigen.' Uiteindelijk voldeed alleen het display van het Britse Geo aan alle eisen. Het merk dat ook Reint Beunk gebruikt.

Directeur en oprichter Patrick Craig-Smith van Geo, vorige week in de Amsterdamse RAI voor een beurs, meent dat de Nederlandse overheid enorme kansen laat liggen. In het Verenigd Koninkrijk, zegt hij, ondersteunde de regering de introductie met een promotiecampagne. Resultaat: '94 procent van de consumenten met een slimme meter neemt een display. Bovendien zijn energiebedrijven verplicht hun klanten er een aan te bieden. In Frankrijk krijgen bewoners van sociale huurwoningen ze gratis.'

120

EURO hielden huishoudens per jaar gemiddeld over toen ze hun energiegebruik zagen.